

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

26 päivänä syyskuuta 2018*

Ennakkoratkaisupyyntö – Direktiivit 2006/123/EY, 2007/23/EY ja 2013/29/EU –
Pyroteknisten tuotteiden markkinoille saattaminen – Näiden direktiivien vaatimusten mukaisten
pyroteknisten tuotteiden vapaa liikkuvuus – Kansallinen säännöstö, jossa säädetään pyroteknisten
tuotteiden varastointia ja myyntiä koskevista rajoituksista – Rikosoikeudelliset seuraamukset –
Kahta lupaa edellyttävä järjestelmä – Direktiivi 98/34/EY – ”Teknisen määräyksen” käsite

Asiassa C-137/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka rechtbank van eerste
aanleg te Antwerpen (Antwerpenin alioikeus, Belgia) on esittänyt 17.5.2016 tekemällään päätöksellä,
joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 20.3.2017, saadakseen ennakkoratkaisun rikosasiassa, jossa
vastaajina ovat

Van Gennip BVBA,

Antonius Johannes Maria ten Velde,

Original BVBA ja

Antonius Cornelius Ignatius Maria van der Schoot,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. L. da Cruz Vilaça sekä tuomarit E. Levits, A. Borg
Barthet, M. Berger (esittelevä tuomari) ja F. Biltgen,

julkisasiamies: Y. Bot,

kirjaaja: hallintovirkamies R. Şereş,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 21.2.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Van Gennip BVBA ja Original BVBA, edustajanaan B. Deltour, advocaat,
- Antonius Johannes Maria ten Velde ja Antonius Cornelius Ignatius Maria van der Schoot,
edustajanaan J. Surmont, advocaat,
- Belgian hallitus, asiamiehinnään P. Cottin ja C. Pochet, avustajinaan J.-F. de Bock ja J. Moens,
advocaten,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

- Kreikan hallitus, asiamiehinään T. Papadopoulou, M. Vergou ja K. Georgiadis,
 - Puolan hallitus, asiamiehenään B. Majczyna,
 - Euroopan komissio, asiamiehinään E. Manhaeve ja K. Mifsud-Bonnici,
- kuultuaan julkisasiamiehen 19.4.2018 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee SEUT 34–SEUT 36 artiklan, palveluista sisämarkkinoilla 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY (EUVL 2006, L 376, s. 36) 10 artiklan, pyroteknisten tuotteiden markkinoille saattamisesta 23.5.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/23/EY (EUVL 2007, L 154, s. 1) 6 artiklan 1 ja 2 kohdan ja pyroteknisten tuotteiden asettamista saataville markkinoilla koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta 12.6.2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/29/EU (EUVL 2013, L 178, s. 27) 4 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 45 artiklan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty rikosoikeudellisessa menettelyssä, jossa vastaajina on kaksi oikeushenkilöä eli Van Gennip BVBA ja Original BVBA ja kaksi luonnollista henkilöä eli Antonius Johannes Maria ten Velde ja Antonius Cornelius Ignatius Maria van der Schoot ja jossa on kyse näiden henkilöiden suorittamasta erityisesti pyroteknisten tuotteiden säilyttämisestä ja myyntiä koskevan kansallisen säännösten rikkomisesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Direktiivi 98/34/EY

- 3 Teknisiä standardeja ja määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22.6.1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/34/EY (EUVL 1998, L 204, s. 37), sellaisena kuin se on muutettuna 20.7.1998 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/48/EY (EUVL 1998, L 217, s. 18) 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) ’tuotteella’ teollisesti valmistettua tuotetta ja maataloustuotetta, mukaan lukien kalastustuotteet;
- 2) ’palvelulla’ kaikkia tietoyhteiskunnan palveluja, toisin sanoen kaikkia etäpalveluina sähköisessä muodossa palvelun vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä toimitettavia palveluja, joista tavallisesti maksetaan korvaus.

--

3) 'teknisellä eritelmällä' asiakirjaan sisältyvää eritelmaa tuotteelta vaadittavista ominaisuuksista, kuten laadusta, käyttöominaisuuksista, turvallisuudesta tai mitoista, mukaan lukien tuotteita koskevat myyntinimeä, termistöä, tunnuksia, kokeita ja testausmenetelmiä, pakkaamista, merkitsemistä tai selostetta koskevat vaatimukset sekä vaatimustenmukaisuuden arvioinnin menettelyt;

--

4) 'muulla vaatimuksella' vaatimusta, joka ei ole tekninen eritelmä ja joka asetetaan tuotteelle erityisesti kuluttajan tai ympäristön suojelutarkoituksessa ja joka koskee tuotteen elinkaarta markkinoille saattamisen jälkeen eli käyttöedellytyksiä, kierrätystä, uudelleenkäyttöä tai tuotteen hävittämistä, jos nämä edellytykset voivat vaikuttaa merkittävästi tuotteen koostumukseen tai sen luonteeseen taikka sen kaupan pitämiseen;

5) 'palveluja koskevalla määräyksellä' yleisluontoista vaatimusta, joka koskee 2 kohdassa tarkoitettujen palvelujen saatavuutta ja palvelutoiminnan harjoittamista, erityisesti palvelun tarjoajaa, palveluja ja palvelujen vastaanottajaa koskevia määräyksiä, lukuun ottamatta määräyksiä, jotka eivät erityisesti koske kyseisessä kohdassa määriteltäviä palveluja.

--

11) 'teknisellä määräyksellä' teknistä eritelmaa tai muuta vaatimusta taikka palveluja koskevaa määräystä, mukaan lukien sovellettavat hallinnolliset määräykset, jonka noudattaminen on oikeudellisesti tai tosiasiallisesti pakollista ja joka koskee kaupan pitämistä, palvelujen tarjoamista, palvelujen tarjoajien sijoittautumista tai käyttöä jäsenvaltiossa tai suuressa osassa sen aluetta sekä jäsenvaltioiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, joissa kielletään tuotteen valmistus, tuonti, kaupan pitäminen tai käyttö taikka joissa kielletään palvelujen tarjoaminen, palvelujen käyttö tai sijoittautuminen palvelujen tarjoajana, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan säännösten soveltamista.

--

Tätä direktiiviä ei sovelleta sellaisiin toimenpiteisiin, jotka jäsenvaltiot arvioivat tarpeellisiksi osana perustamissopimusta henkilöiden ja erityisesti työntekijöiden suojelun varmistamiseksi tuotteita käytettäessä edellyttäen, että nämä toimenpiteet eivät vaikuta tuotteisiin.”

4 Direktiivin 8 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle välittömästi teknisiä määräyksiä koskevat ehdotukset, paitsi kun on kyse kansainvälisen tai eurooppalaisen standardin käyttöönotosta sellaisenaan, jolloin pelkkä tiedonanto riittää, sanotun kuitenkin rajoittamatta 10 artiklan säännösten soveltamista. Niiden on toimitettava komissiolle myös ilmoitus niistä syistä, joiden vuoksi tällaisen teknisen määräyksen laatiminen on tarpeen, jollei näitä syitä selvitetä jo ehdotuksessa.

--”

Direktiivi 2006/123

5 Direktiivin 2006/123 johdanto-osan 76 perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”Tämä direktiivi ei koske tavaroiden vapaata liikkuvuutta säätelevän [SEUT 34–SEUT 36] artiklan soveltamista. Palvelujen tarjoamisen vapautta koskevaan säännökseen perustuvia kiellettyjä rajoituksia ovat vaatimukset, joita sovelletaan palvelutoiminnan aloittamiseen tai harjoittamiseen, ei siis tavariin sinänsä.”

6 Direktiivin 1 artiklan 5 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden rikoslainsäädäntöön. Jäsenvaltiot eivät kuitenkaan saa tässä direktiivissä vahvistettuja sääntöjä kiertäen rajoittaa palvelujen tarjoamisen vapautta soveltamalla rikosoikeudellisia säännöksiä, joilla nimenomaisesti säännellään palvelutoiminnan aloittamista tai harjoittamista tai jotka nimenomaisesti vaikuttavat niihin.”

7 Direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä direktiiviä sovelletaan sellaisten palveluntarjoajien tuottamiin palveluihin, jotka ovat sijoittautuneet johonkin jäsenvaltioon.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin toimiin:

- a) muut kuin taloudelliset yleishyödylliset palvelut;
- b) rahoituspalvelut – –
- c) sähköiset viestintäpalvelut ja -verkot sekä niiden liitännäistoiminnot ja -palvelut direktiivien 2002/19/EY, 2002/20/EY, 2002/21/EY, 2002/22/EY ja 2002/58/EY soveltamisalaan kuuluvien seikkojen osalta;
- d) kuljetusalan palvelut – –
- e) työvoimanvuokrausyritysten palvelut
- f) terveydenhuoltopalvelut – –
- g) audiovisuaaliset palvelut – –
- h) rahapelitoiminta, joka tapahtuu rahallista arvoa omaavin panoksin sattumaan perustuvissa peleissä – –
- i) toiminta, joka liittyy [SEUT 51] artiklassa tarkoitettuun julkisen vallan käyttöön;
- j) sosiaalipalvelut, jotka liittyvät sosiaaliseen asumiseen, lastenhoitoon ja pysyvästi tai tilapäisesti avun tarpeessa olevien perheiden ja yksittäisten ihmisten tukemiseen ja joiden tarjoamisesta huolehtivat valtio, valtion erityisesti valtuuttamat palveluntarjoajat tai valtion tunnustamat hyväntekeväisyysjärjestöt;
- k) yksityiset turvallisuuspalvelut;
- l) hallituksen virallisella säädöksellä nimitettyjen notaarien ja haastemiesten tarjoamat palvelut.

3. Tätä direktiiviä ei sovelleta verotusta koskeviin asioihin.”

8 Direktiivin 2006/123 4 artiklan 1 kohdan mukaan käsitteellä ”palvelu” tarkoitetaan ”itsenäisenä ammatinharjoittajana suoritettavaa [SEUT 57] artiklassa tarkoitettua taloudellista toimintaa, josta yleensä saadaan korvaus”.

- 9 Direktiivin III luvun, jonka otsikkona on ”Palvelujentarjoajien sijoittautumisvapaus”, 1 jaksoon, joka on otsikoitu ”Luvat”, sisältyvässä 10 artiklassa säädetään otsikon ”Luvan myöntämisehdot” alla seuraavaa:

”1. Lupajärjestelmien on perustuttava kriteereihin, joilla määritellään toimivaltaisten viranomaisten harkintavallan laajuus, jotta sitä ei käytetä mielivaltaisesti.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kriteerien on oltava:

- a) syrjimättömiä;
- b) perusteltuja yleisen edun mukaisin pakottavin syin;
- c) oikeassa suhteessa mainittuun yleiseen etuun liittyvään pakottavaan syyhyn;
- d) selviä ja yksiselitteisiä;
- e) objektiivisia;
- f) yleisesti ennalta tiedossa;
- g) avoimia ja saatavilla.

--

7. Tällä artiklalla ei puututa tällaisia lupia myöntävien jäsenvaltion paikallisten tai alueellisten viranomaisten väliseen toimivallanjakoon.”

Direktiivi 2007/23

- 10 Direktiivin 2007/23 johdanto-osan 2, 4, 10, 11, 13, 16 ja 22 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(2) Kyseiset lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka ovat omiaan aiheuttamaan esteitä yhteisön sisäiselle kaupalle, olisi yhdenmukaistettava, jotta voidaan taata pyroteknisten tuotteiden vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla ja varmistaa samalla korkeatasoinen ihmisten terveyden ja turvallisuuden suoja sekä kuluttajien ja ammattimaisten loppukäyttäjien suoja.

--

(4) Vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta 9 päivänä joulukuuta 1996 annetussa neuvoston direktiivissä 96/82/EY [(EUVL 1997, L 10, s. 13)] säädetään turvallisuusvaatimuksista tuotantolaitoksille, joiden tiloissa on räjähtäviä aineita tai valmisteita, mukaan lukien pyrotekniset aineet.

--

(10) Pyroteknisten tuotteiden ja erityisesti ilotulitusvälineiden käyttö vaihtelee huomattavasti eri jäsenvaltioiden kulttuuristen tapojen ja perinteiden mukaan. Tämän vuoksi on tarpeen antaa jäsenvaltioille mahdollisuus rajoittaa yleisen turvallisuuden perusteella kansallisin toimenpitein tiettyihin luokkiin kuuluvien ilotulitusvälineiden käyttöä tai myyntiä yleisölle.

(11) On aiheellista vahvistaa pyroteknisille tuotteille olennaiset turvallisuusvaatimukset kuluttajien suojelemiseksi ja tapaturmien ehkäisemiseksi.

--

- (13) Jos olennaiset turvallisuusvaatimukset täyttyvät, jäsenvaltioiden ei pitäisi voida kieltää, rajoittaa tai estää pyroteknisten tuotteiden vapaata liikkuvuutta. Tätä direktiiviä olisi sovellettava rajoittamatta jäsenvaltioiden valmistajille, jakelijoille ja maahantuojille myöntämiä toimilupia koskevan kansallisen lainsäädännön soveltamista.

--

- (16) Teknistä yhdenmukaistamista ja standardeja koskevan uuden lähestymistavan mukaisesti pyroteknisten tuotteiden, jotka on valmistettu yhdenmukaistettuja standardeja noudattaen, olisi oletettava täyttävän tässä direktiivissä säädetyt olennaiset turvallisuusvaatimukset.

--

- (22) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä seuraamuksista, joita sovelletaan tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen, ja varmistettava näiden seuraamusten täytäntöönpano. Seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.”

11 Mainitun direktiivin 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tässä direktiivissä vahvistetaan säännöt, joilla pyritään luomaan edellytykset pyroteknisten tuotteiden vapaalle liikkuvuudelle sisämarkkinoilla varmistaen samalla korkeatasoisen ihmisten terveyden suojan sekä korkean yleisen turvallisuustason ja kuluttajansuojan ja kuluttajien turvallisuuden sekä ottaen huomioon ympäristönsuojeluun liittyvät näkökohdat.

2. Tässä direktiivissä vahvistetaan olennaiset turvallisuusvaatimukset, jotka pyroteknisten tuotteiden on täytettävä, jotta ne voidaan saattaa markkinoille.

--”

12 Direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä:

- 1) ’Pyroteknisellä tuotteella’ tarkoitetaan tuotetta, joka sisältää räjähtävää ainetta tai ainesosaa, joka on tarkoitettu muodostamaan lämpöä, valoa, ääntä, kaasua tai savua tai niiden yhdistelmiä itsestään jatkuvissa eksotermisissä kemiallisissa reaktioissa;

--

- 8) ’Jakelijalla’ tarkoitetaan toimitusketjussa olevaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka liiketoiminnassaan asettaa pyroteknisen tuotteen saataville markkinoilla.

--”

13 Direktiivin 2007/23 6 artiklassa, jonka otsikkona on ”Vapaa liikkuvuus”, säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää tämän direktiivin vaatimukset täyttävien pyroteknisten tuotteiden saattamista markkinoille.

2. Tämän direktiivin säännökset eivät estä jäsenvaltioiden toimenpiteitä, joilla yleiseen järjestykseen, turvallisuuteen tai ympäristönsuojeluun liittyvistä syistä kielletään luokkien 2 ja 3 ilotulitusvälineiden, teattereissa käytettävien pyroteknisten tuotteiden ja muiden pyroteknisten tuotteiden hallussapito, käyttö ja/tai myynti yleisölle tai rajoitetaan sitä.

--”

- 14 Direktiivin 14 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta pyroteknisiä tuotteita voidaan saattaa markkinoille ainoastaan siinä tapauksessa, etteivät ne asianmukaisesti varastoituina ja aiotun käyttötarkoituksensa mukaisesti käytettyinä vaaranna ihmisten terveyttä ja turvallisuutta.”

- 15 Direktiivin 20 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on säädettävä rangaistuksista, joita sovelletaan tämän direktiivin mukaisesti hyväksytyin kansallisen lainsäädännön säännösten rikkomuksiin, ja varmistettava niiden täytäntöönpano. Säädettyjen rangaistusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.”

Direktiivi 2013/29

- 16 Direktiivin 2013/29 4 artiklassa, jonka otsikkona on ”Vapaa liikkuvuus”, säädetään seuraavaa:

”1 Jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää tämän direktiivin vaatimukset täyttävien pyroteknisten tuotteiden asettamista saataville markkinoilla.

2 Tällä direktiivillä ei estetä jäsenvaltioiden toimenpiteitä, joilla yleiseen järjestykseen tai turvallisuuteen taikka ihmisten terveyteen ja turvallisuuteen tai ympäristönsuojeluun liittyvistä syistä kielletään luokkien F2 ja F3 ilotulitusvälineiden, teattereissa käytettävien pyroteknisten tuotteiden ja muiden pyroteknisten tuotteiden hallussapito, käyttö ja/tai myynti yleisölle tai rajoitetaan sitä.

--”

- 17 Direktiivin 45 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksista, joita sovelletaan talouden toimijoiden rikkoessa tämän direktiivin nojalla annettuja kansallisia säännöksiä, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta varmistetaan näiden seuraamusten täytäntöönpanon valvonta. Seuraamuksiin voi sisältyä vakavia rikkomistapauksia koskevia rikosoikeudellisia seuraamuksia.

Säädettyjen rangaistusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.”

- 18 Direktiivin 48 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

”Kumotaan direktiivi 2007/23 --, sellaisena kuin se on muutettuna liitteessä IV olevassa A osassa tarkoitettulla säädöksellä, 1 päivästä heinäkuuta 2015, sanotun kuitenkin vaikuttamatta jäsenvaltioiden velvollisuuteen noudattaa liitteessä IV olevassa B osassa olevia määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava siinä tarkoitettu direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sovellettava sitä.”

- 19 Direktiivin 2013/29 49 artiklan ensimmäisen kohdan sanamuoto on seuraava:

”Tämä direktiivi tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä.”

Belgian oikeus

- 20 Räjähävistä aineista, niiden sekoituksista ja niitä sisältävistä välineistä 28.5.1956 annetun lain (wet betreffende ontplofbare en voor de deflagratie vatbare stoffen en mengels en de daarmee geladen tuigen) (Belgisch Staatsblad, 9.6.1956, s. 3990), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiaan (jäljempänä 28.5.1956 annettu laki) 5 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Edellä 1 §:n mukaisesti annettujen säännösten rikkomisesta määrätään vankeutta 15 päivästä kahteen vuoteen ja sakkoa sadasta frangista tuhanteen frangiin tai vain toinen näistä rangaistuksista.”

- 21 Räjähäysaineiden valmistamista, säilyttämistä, hallussapitoa, myyntiä, kuljettamista ja käyttöä koskevista yleisistä määräyksistä 23.9.1958 annetun kuninkaan asetuksen (koninklijk besluit houdende algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen) (Belgisch Staatsblad, 22.12.1958, s. 9075), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiaan (jäljempänä 23.9.1958 annettu kuninkaan asetus), 200 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Räjähäysaineita saa säilyttää niiden määrien lisäksi, joiden hallussapitoon jokaisella on oikeus 265 §:n nojalla, vain asianmukaisesti hyväksytyissä varastoissa tai säilytyspaikoissa.”

- 22 Kuninkaan asetuksen 257 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Räjähäysaineiden myynti niiden määrien lisäksi, joiden hallussapitoon jokaisella on oikeus 265 §:n nojalla, on sallittua vain, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1° ostajalla on 72 §:ssä tarkoitettu kuljetuslupa

2° ostajalla on lupa varastoida näitä tuotteita tai pitää niitä tilapäisesti hallussaan

3° ostaja osoittaa harjoittavansa räjähdysainealan ammattitoimintaa toimimalla räjähdysaineiden valmistajana, myyjänä tai käyttäjänä.

Edellä 2 kohdassa mainittua edellytystä sovelletaan vain, jos ostetut tuotteet on tarkoitus varastoida Belgiaan tai niitä on tarkoitus pitää tilapäisesti hallussa Belgiassa.

Myyjän on todennettava ja arkistoitava kaikki asiakirjat, jotka ostajat toimittavat osoittaakseen noudattavansa 1 momentissa tarkoitettuja velvoitteita. Asiakirjat on pidettävä vähintään kolmen vuoden ajan liittovaltion kauppaa-, elinkeino- ja energiaministeriön laatu- ja turvallisuuspääosaston virkamiesten sekä poliisi- ja oikeusviranomaisten saatavilla tiloissa, joissa myynti tapahtuu.”

- 23 Edellä mainitun asetuksen 260 §:ssä säädettiin seuraavaa:

”Vähittäismyyjillä on aina oltava varastointilupa; vähittäismyyjät eivät saa pitää hallussaan tai myydä pienintäkään määrää muita kuin 261 §:ssä mainittuja räjähdysaineita.

Räjähäysainevarastot on järjestettävä ja niitä on hoidettava 251 §:ssä säädetyllä tavalla.”

- 24 Edellä mainitun asetuksen 261 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Niiden räjähdysaineiden luonne ja määrät, joita vähittäismyyjät saavat säilyttää, määritetään tapauskohtaisesti lupapäätöksessä kunkin varaston turvallisuusasteen perusteella.

Näitä tuotteita saa säilyttää korkeintaan seuraavina määrinä:

--

2° ilotulitusvälineitä ja merkinantoraketteja, joihin sisältyy enintään 50 kg pyroteknistä seosta

--”

25 Kuninkaan asetuksen 265 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Seuraavien hallussapidolle ei tarvita lupaa:

--

7° ilotulitusvälineet ja merkinantoraketit, joihin sisältyy enintään 1 kg pyroteknistä seosta.”

26 Kuninkaan asetuksen 300 §:ssä säädetään seuraavaa:

”Tämän asetuksen 295 §:ää lukuun ottamatta tämän asetuksen säännösten, näiden säännösten täytäntöönpanemiseksi annettujen päätösten sekä lupapäätösten säännösten rikkomisesta rangaistaan 28.5.1956 annetussa laissa säädetyillä rangaistuksilla.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 27 Original on pyroteknisten tuotteiden tuontia, tukkukauppaa ja jakelua harjoittava yhtiö, jonka kotipaikka on Olen (Belgia). Sillä on tätä varten kaksi myyntipistettä Baarle-Hertogin kunnassa (Belgia), joka sijaitsee osittain Pohjois-Brabantin läänissä (Alankomaat) ja jonka osa on Baarle-Nassaun (Alankomaat) kunnan ympäröimä enklaavi. Myyntipisteiden toimintaa harjoittaa Van Gennip -niminen yhtiö, jonka kotipaikka on Baarle-Hertog. Näiden toimipisteiden toiminnasta vastaavat Alankomaiden kansalaiset Antonius ten Velde ja Antonius van der Schoot.
- 28 Antonius ten Veldeä ja Antonius van der Schootia sekä Van Gennipiä ja Originalia syytetään 23.9.1958 annetun kuninkaan asetuksen ja 28.5.1956 annetun lain perusteella siitä, että ne ovat ensinnäkin säilyttäneet pyroteknisiä tuotteita, joiden pyroteknisten seosten paino ylitti Belgian viranomaisten niille antamissa luvissa olevat enimmäismäärät, toiseksi siitä, että ne ovat säilyttäneet pyroteknisiä tuotteita sellaisissa säilytyspaikoissa, joita varten ei ollut myönnetty lupaa, ja kolmanneksi siitä, että ne ovat myyneet pyroteknisiä tuotteita henkilöille, joilla ei ollut asianmukaista lupaa.
- 29 Ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi ensinnäkin, että ten Velde ja van der Schoot katsovat, että Belgian lainsäädännön mukainen rikkomisten rangaistavuus on vastoin direktiivin 2013/29 45 artiklaa, koska tämän artiklan mukaan rikosoikeudellisia seuraamuksia on määrättävä vain vakavissa rikkomistapauksissa. Mikään niistä teoista, joista niitä syytetään, ei kuitenkaan ole tällainen rikkominen. Openbaar ministerie (virallinen syyttäjä, Belgia) väittää sen sijaan, että kyseinen direktiivi jättää jäsenvaltioille mahdollisuuden määrätä hallinnollisista seuraamuksista tai rikosoikeudellisista seuraamuksista tai näiden kahden seuraamuslajin yhdistelmästä.
- 30 Vastaajat ja virallinen syyttäjä ovat eri mieltä siitä, onko velvoite, jonka mukaan henkilöllä on oltava sekä liittovaltion viranomaisten myöntämä räjähdysainelupa että hallintoalueen viranomaisten myöntämä ympäristölupa, yhteensopiva direktiivien 2007/23 ja 2013/29 sekä direktiivin 2006/123 kanssa.
- 31 Van der Schoot katsoo vielä, että kansallinen säännöstö, jossa kielletään yli kilon pyroteknistä seosta sisältävien räjähdysaineiden myynti sellaisille yksityisille, joilla ei ole asianmukaista lupaa, on direktiivin 2007/23 ja direktiivin 2013/29 vastainen.

32 Rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen (Antwerpenin alioikeus, Belgia) on tällaisessa tilanteessa päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Ovatko seuraavat pyroteknisiä tuotteita koskevan Belgian säännösten rikkomiset direktiivin [2013/29] 45 artiklassa tarkoitettuja ’vakavia rikkomistapauksia’:
- a) pyroteknisten tuotteiden, joihin sisältyy 2,666 kg pyroteknistä seosta, myynti, joka on [23.9.1958 annetun kuninkaan asetuksen] 265 §:n 7 kohdan ja 257 §:n vastainen teko, koska [näissä säännöksissä] kielletään sellaisten pyroteknisten tuotteiden myynti, [joihin sisältyy] yli 1 kg:n määrä [pyroteknistä seosta], jollei kuluttajalla ole yksilöllisesti myönnettyä hallinnollista lupaa pyroteknisten tuotteiden hallussapitoon tätä suurempana määränä;
 - b) vahvistettujen säilytysmäärien ylittäminen ja liittovaltion viranomaisten myöntämässä ilotulitusvälineluvassa määrättyjen säilytyspaikkojen noudattamatta jättäminen silloin, kun kyseessä olevien suurempien määrien säilyttämiseen kyseessä olevissa säilytyspaikoissa on ollut hallintoalueen viranomaisten myöntämä ympäristölupa;
 - c) pyroteknisten tuotteiden säilyttäminen hyvin lyhytaikaisesti ja hyvin pieninä määrinä paikoissa, joita ei luvassa ole erityisesti määritelty säilytyspaikoiksi, pyroteknisten tuotteiden vähittäismyyntiä harjoittavan yrityksen alueella, kun yrityksellä on sekä liittovaltion viranomaisten myöntämä ilotulitusvälinelupa että hallintoalueen viranomaisten myöntämä ympäristölupa?
- 2) Onko pyroteknisten tuotteiden vapaan liikkuvuuden periaate, sellaisena kuin siitä säädetään direktiivin [2007/23] 6 artiklan 1 kohdassa (nykyisin direktiivin [2013/29] 4 artiklan 1 kohdassa), luettuna tarvittaessa yhdessä [direktiivin 2006/123] 10 artiklan kanssa, esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa vähittäiskauppaan liittyvälle direktiivin [2007/23] mukaisten pyroteknisten tuotteiden säilyttämiselle asetetaan kaksinkertainen vaatimus, jonka mukaan tähän on oltava yhtäältä räjähdysaineiden valmistamista, säilyttämistä, hallussapitoa, myyntiä, kuljettamista ja käyttöä koskevan lainsäädännön mukaisesti myönnetty lupa ja toisaalta haitallisia laitoksia varten myönnettäviä ympäristölupia koskevan lainsäädännön mukaisesti myönnetty lupa, vaikka molemmilla lupajärjestelmillä pyritään olennaisesti samaan tavoitteeseen (turvallisuusriskien torjuminen) ja toisessa näistä kahdesta lupajärjestelmästä (tässä tapauksessa räjähdysaineita koskeva lupajärjestelmä) säädetään ilotulitusvälineiden säilyttämistä koskevasta (erittäin) alhaisesta enimmäismäärästä (50 kg [pyroteknisiä seosta] eli vaikuttavaa ainetta)?
- 3) Onko pyroteknisten tuotteiden vapaan liikkuvuuden periaate, sellaisena kuin siitä säädetään direktiivin [2013/29] 4 artiklan [2] kohdassa ja direktiivin [2007/23] 6 artiklan 2 kohdassa (luettuna tarvittaessa yhdessä [SEUT] 34, [SEUT] 35 ja [SEUT] 36 artiklan kanssa), yhdessä suhteellisuusperiaatteen kanssa esteenä kansalliselle säännöstölle, jossa kielletään kuluttajia pitämästä hallussaan ja käyttämästä sekä kielletään myymästä kuluttajille ilotulitusvälineitä (direktiivin [2007/23] mukaisiin luokkiin 2 ja 3 kuuluvat ilotulitusvälineet), joihin sisältyy yli 1 kg pyroteknistä seosta?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Alustavat huomautukset

33 Ten Velde ja van der Schoot ovat väittäneet kirjallisissa huomautuksissaan, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen säännöstö, jossa kuluttajia kielletään pitämästä hallussaan ja käyttämästä sekä kielletään myymästä kuluttajille ilotulitusvälineitä, joihin sisältyy yli 1 kg pyroteknistä seosta, on tekninen määräys ja tarkemmin sanottuna direktiivin 98/34 1 artiklan 4 alakohdassa tarkoitettu ”muu vaatimus”. Heidän mukaansa tämä säännöstö on lainvastainen eikä sitä voida soveltaa, koska Belgian kuningaskunta ei ole ilmoittanut sitä komissiolle.

- 34 Belgian hallitus totesi unionin tuomioistuimessa toimitetussa istunnossa, että säännöstö on direktiivin 98/34 1 artiklan viimeisessä alakohdassa tarkoitettu tarpeellinen toimenpide ”henkilöiden ja erityisesti työntekijöiden suojelun varmistamiseksi tuotteita käytettäessä” ja että direktiiviä ei näin ollen voida soveltaa pääasiassa.
- 35 On todettava, että unionin tuomioistuimelle jätetystä asiakirja-aineistosta käy tältä osin yhtäältä ilmi, että vaikka pääasiassa kyseessä olevalla kansallisella säännöstöllä todella pyritään suojelemaan yleistä turvallisuutta, se ei koske pyroteknisten tuotteiden käyttöä vaan niiden myyntiä. Näin ollen tämä säännöstö ei kuulu direktiivin 98/34 1 artiklan viimeisen alakohdan soveltamisalaan.
- 36 Toisaalta on ratkaistava, onko pääasiassa kyseessä oleva kansallinen säännöstö direktiivin 98/34 1 artiklan 11 alakohdassa tarkoitettu ”tekninen määräys” ja koskeeko sitä sellaisena määräyksenä velvollisuus ilmoittaa siitä komissiolle kyseisen direktiivin 8 artiklan 1 kohdan nojalla.
- 37 Tässä yhteydessä on palautettava mieleen, että ”teknisen määräyksen” käsite kattaa neljä toimenpiteiden luokkaa, joita ovat ensinnäkin direktiivin 98/34 1 artiklan 3 alakohdassa tarkoitettu ”tekninen eritelmä”, toiseksi tämän direktiivin 1 artiklan 4 alakohdassa määritelty ”muu vaatimus”, kolmanneksi kyseisen direktiivin 1 artiklan 5 alakohdassa tarkoitettu ”palveluja koskeva määräys” ja neljänneksi saman direktiivin 1 artiklan 11 alakohdassa tarkoitettut ”jäsenvaltioiden lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, joissa kielletään tuotteen valmistus, tuonti, kaupan pitäminen tai käyttö taikka joissa kielletään palvelujen tarjoaminen, palvelujen käyttö tai sijoittautuminen palvelujen tarjoajana” (tuomio 13.10.2016, M. ja S., C-303/15, EU:C:2016:771, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 38 Ensinnäkin käsitteestä ”tekninen eritelmä” on palautettava mieleen, että käsite edellyttää sitä, että kansallisella toimenpiteellä viitataan välttämättä tuotteeseen tai sen pakkaukseen sellaisenaan ja vahvistetaan näin ollen yksi tuotteelta vaadittava ominaisuus, kuten mitat, myyntinimi, seloste tai merkitseminen (tuomio 10.7.2014, Ivansson ym., C-307/13, EU:C:2014:2058, 19 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 74 kohdassa, Belgian säännöstöllä ei kuitenkaan viitata pyroteknisiin tuotteisiin tai niiden pakkaukseen sellaisenaan, joten sillä ei vahvisteta yhtä näiltä tuotteilta vaadittavaa ominaisuutta. Näin ollen säännöstö ei ole direktiivin 98/34 1 artiklan 3 alakohdassa tarkoitettu ”tekninen eritelmä”.
- 39 Toiseksi luokasta ”Muut vaatimukset” on todettava, että jotta kansallinen toimenpide voitaisiin luokitella direktiivin 98/34 1 artiklan 4 alakohdassa tarkoitetuksi ”muuksi vaatimukseksi”, sen on oltava ”edellytys”, joka voi vaikuttaa merkittävästi kyseessä olevan tuotteen koostumukseen, luonteeseen tai kaupan pitämiseen (tuomio 13.10.2016, M. ja S., C-303/15, EU:C:2016:771, 20 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 40 Tästä on todettava – kuten julkisasiamies on tehnyt ratkaisuehdotuksensa 76 kohdassa –, että Belgian säännöstön mukaisesti yli 1 kg pyroteknistä seosta sisältäviä tuotteita saa myydä vain luvan saaneille ostajille. Näin ollen vaaditulla luvalla ei aseteta edellytystä kyseiselle tuotteelle vaan potentiaalisille ostajille ja välillisesti pyroteknisiä tuotteita myyville talouden toimijoille (ks. vastaavasti tuomio 21.4.2005, Lindberg, C-267/03, EU:C:2005:246, 87 kohta ja tuomio 13.10.2016, M. ja S., C-303/15, EU:C:2016:771, 29 kohta).
- 41 Tästä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevaa säännöstöä ei voida katsoa direktiivin 98/34 1 artiklan 4 alakohdassa tarkoitetuksi ”muuksi vaatimukseksi”.
- 42 Kolmanneksi direktiivin 98/34 1 artiklan 5 alakohdassa tarkoitettusta luokasta ”palveluja koskevat määräykset” on palautettava mieleen, että kyseisen direktiivin 1 artiklan 5 alakohdan mukaisesti tällaisia määräyksiä ovat kaikki yleisluontoiset vaatimukset, jotka koskevat saman direktiivin 1 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettujen niiden palvelujen saatavuutta, joilla tarkoitetaan ”kaikkia

tietoyhteiskunnan palveluja, toisin sanoen kaikkia etäpalveluina sähköisessä muodossa palvelun vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä toimitettavia palveluja, joista tavallisesti maksetaan korvaus” (tuomio 4.2.2016, Ince, C-336/14, EU:C:2016:72, 74 kohta).

- 43 Kuten julkisasiamies on esittänyt ratkaisuehdotuksensa 73 kohdassa, käsiteltävässä asiassa on todettava, että pääasiassa kyseessä oleva säännöstö ei koske direktiivin 98/34 1 artiklan 2 alakohdassa tarkoitettuja tietoyhteiskunnan palveluja. Näin ollen tämä säännöstö ei kuulu kyseisen direktiivin 1 artiklan 5 alakohdassa tarkoitettuun tietoyhteiskunnan ”palveluja koskevien määräysten” luokkaan.
- 44 Neljänneksi direktiivin 98/34 1 artiklan 11 alakohdassa mainittujen kieltojen luokasta on riittävää todeta, että pääasiassa kyseessä oleva säännöstö ei voi kuulua tähän luokkaan, koska – kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 78 kohdassa – tässä säännöstössä ei kielletä myymästä pyroteknisiä tuotteita, joihin sisältyy yli 1 kg pyroteknistä seosta, vaan asetetaan myynnin ehdoksi ostajalla oleva lupa.
- 45 Kaikkien edellä olevien seikkojen perusteella on katsottava, että pääasiassa kyseessä oleva säännöstö ei kuulu direktiivissä 98/34 tarkoitettuun käsitteeseen ”tekninen määräys”, jota tämän direktiivin 8 artiklan 1 kohdan nojalla koskee ilmoittamisvelvollisuus, jonka laiminlyönnistä seuraa, ettei tällaista määräystä voida soveltaa.

Kolmas kysymys

- 46 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuimien tiedustele kolmannella kysymyksellään, joka on tutkittava ensiksi, onko pyroteknisten tuotteiden vapaan liikkuvuuden periaatetta, sellaisena kuin siitä säädetään erityisesti direktiivin 2007/23 6 artiklan 2 kohdassa ja direktiivin 2013/29 4 artiklan 2 kohdassa, luettuna tarvittaessa yhdessä SEUT 34, SEUT 35 ja SEUT 36 artiklan kanssa, ja suhteellisuusperiaatetta tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jossa kuluttajia kielletään pitämästä hallussaan ja käyttämästä sekä kielletään myymästä kuluttajille ilotulitusvälineitä, joihin sisältyy yli 1 kg pyroteknistä seosta.
- 47 Tähän kysymykseen vastaamista varten on korostettava ensinnäkin, että ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, että van der Schootia syytetään direktiivin 2007/23 luokkaan 2 ja 3 kuuluvien ilotulitusvälineiden, joihin sisältyy yli 1 kg pyroteknistä seosta, myymisestä yksityishenkilölle, jolla ei ollut tätä varten tarvittavaa lupaa. Koska teko tapahtui 23.12.2012 ja siis – kuten direktiivin 2013/29 48 ja 49 artiklasta ilmenee – ennen viimeksi mainitun direktiivin antamista ja voimaantuloa, pääasiassa sovelletaan ajallisesti direktiiviä 2007/23.
- 48 Lisäksi direktiivin 2007/23 johdanto-osan toisen perustelukappaleen ja 1 artiklan 1 kohdan mukaisesti direktiivin ensisijaisena tarkoituksena on ehkäistä esteitä, joita Euroopan unionin sisäiselle kaupalle aiheutuu jäsenvaltioiden laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä, jotka koskevat mainitussa direktiivissä määriteltyjen pyroteknisten tuotteiden saattamista markkinoille, olevista eroista, ja näin ollen luoda edellytykset kyseisten tuotteiden vapaalle liikkuvuudelle sisämarkkinoilla varmistuen samalla korkeatasoisen ihmisten terveyden suojan sekä korkean yleisen turvallisuustason ja kuluttajien ja ammattimaisten loppukäyttäjien suojan ja turvallisuuden (tuomio 27.10.2016, komissio v. Saksa, C-220/15, EU:C:2016:815, 40 kohta).
- 49 Pyroteknisten tuotteiden vapaasta liikkuvuudesta on todettava, että direktiivin 2007/23 6 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää pyroteknisten tuotteiden saattamista markkinoille unionin alueella, elleivät niiden toteuttamat toimenpiteet vastaa jotain direktiivin 6 artiklan 2 kohdassa säädetyistä poikkeuksista tai kuulu direktiivin 14 artiklan 6 kohdassa säädettyyn markkinavalvontaan (tuomio 27.10.2016, komissio v. Saksa, C-220/15, EU:C:2016:815, 43 kohta).

- 50 Koska käsiteltävän asian kolmas kysymys koskee sekä SEUT 34–SEUT 36 artiklan että direktiivin 2007/23 6 artiklan 2 kohdan tulkintaa, on todettava, että jäsenvaltiot voivat viimeksi mainitun säännöksen nojalla rajoittaa yleiseen järjestykseen, turvallisuuteen tai ympäristönsuojeluun liittyvistä syistä kansallisin toimenpitein tiettyihin luokkiin kuuluvien ilotulitusvälineiden käyttöä tai myyntiä yleisölle. Tämä jäsenvaltioilla oleva oikeus johtuu siitä – kuten kyseisen direktiivin johdanto-osan kymmenennestä perustelukappaleesta käy ilmi –, että pyroteknisten tuotteiden ja erityisesti ilotulitusvälineiden käyttö vaihtelee huomattavasti eri jäsenvaltioiden kulttuuristen tapojen ja perinteiden mukaan.
- 51 Koska tiettyihin luokkiin kuuluvien ilotulitusvälineiden käytön tai myynnin rajoittamista koskeva kysymys kuuluu näin ollen direktiivin 2007/23 ja erityisesti sen 6 artiklan 2 kohdan alaisuuteen, SEUT 34–SEUT 36 artiklan tulkinta ei ole tarpeen.
- 52 Ei myöskään ole kiistetty sitä, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisella kansallisella säännöstöllä, jossa kielletään ilotulitusvälineiden, joihin sisältyy yli 1 kg pyroteknistä seosta, myynti kuluttajille, jolla ei ole tätä varten tarvittavaa lupaa, rajoitetaan pyroteknisten tuotteiden vapaata liikkuvuutta. Kuten tämän tuomion 49 kohdassa on todettu, direktiivin 2007/23 6 artiklan 1 kohdan mukaan kyseisessä direktiivissä asetetut vaatimukset täyttävien pyroteknisten tuotteiden vapaan liikkuvuuden rajoittaminen on lähtökohtaisesti kielletty.
- 53 Kuten tämän tuomion 50 kohdassa on palautettu mieleen, tällainen rajoittaminen on kuitenkin perusteltavissa tämän direktiivin 6 artiklan 2 kohdan mukaan yleiseen järjestykseen, turvallisuuteen tai ympäristönsuojeluun liittyvillä syillä.
- 54 Belgian hallitus totesi istunnossa, että pääasiassa kyseessä olevalla säännöstöllä pyritään suojelemaan yleistä järjestystä ja turvallisuutta eikä sitä voida pitää selvästi suhteettomana toimenpiteenä.
- 55 Suhteellisuusperiaatteesta on todettava, että vaikka viime kädessä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on tarkistaa kaikkia relevantteja oikeudellisia seikkoja ja tosiseikkoja koskevassa kokonaisarviointissa, onko tämä kansallinen säännöstö omiaan takaamaan tavoiteltujen tavoitteiden toteutumisen ylittämättä kuitenkin sitä, mikä on tarpeen niiden saavuttamiseksi, unionin tuomioistuin, jota on pyydetty antamaan ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle hyödyllinen vastaus, on kuitenkin toimivaltainen antamaan käytettävissään olevaan asiakirja-aineistoon sekä sille esitettyihin kirjallisiin ja suullisiin huomautuksiin perustuvia ohjeita, joiden avulla ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin voi ratkaista siinä vireillä olevan asian.
- 56 Ensinnäkin kansallisen lainsäädännön soveltuvuudesta yleisen järjestyksen ja turvallisuuden suojeluun on palautettava mieleen, että jäsenvaltiot ovat vapaita määrittelemään kansallisten tarpeidensa, jotka voivat vaihdella jäsenvaltiosta toiseen ja aikakaudesta toiseen, mukaisesti yleisen järjestyksen ja turvallisuuden asettamat vaatimukset. Näin ollen jäsenvaltioilla, joilla on yksinomainen toimivalta ylläpitää yleistä järjestystä ja taata valtion sisäinen turvallisuus, on tiettyä harkintavaltaa, kun ne päättävät kunkin yhteiskunnallisen tilanteen erityispiirteiden perusteella ja sillä perusteella, minkä merkityksen ne antavat unionin oikeuden mukaiselle hyväksyttävälle tavoitteelle, niistä toimenpiteistä, joilla voidaan päästä konkreettisiin tuloksiin (ks. vastaavasti tuomio 15.6.1999, Heinonen, C-394/97, EU:C:1999:308, 43 kohta; tuomio 14.3.2000, Église de scientologie, C-54/99, EU:C:2000:124, 17 kohta ja tuomio 10.7.2008, Jipa, C-33/07, EU:C:2008:396, 23 kohta).
- 57 Tähän on lisättävä, että unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yleistä järjestystä ja turvallisuutta koskevaa poikkeusta on tulkittava suppeasti, koska sillä poiketaan tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevasta peruseriaatteesta, eivätkä jäsenvaltiot voi yksipuolisesti määrittää sen ulottuvuutta ilman unionin toimielimien valvontaa (ks. analogisesti tuomio 31.1.2006, komissio v. Espanja, C-503/03, EU:C:2006:74, 45 kohta; tuomio 19.6.2008, komissio v. Luxemburg, C-319/06, EU:C:2008:350, 30 kohta ja tuomio 13.7.2017, E, C-193/16, EU:C:2017:542, 18 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 58 Unionin tuomioistuin on näin ollen täsmentänyt, että yleisen järjestyksen käsitteeseen vetoaminen edellyttää joka tapauksessa – sen lisäksi, että yhteiskuntajärjestykselle aiheutuu häiriötä, kuten missä tahansa lain rikkomisessa –, että kyse on yhteiskunnan perustavanlaatuisen etuun vaikuttavasta todellisesta, välittömästä ja riittävän vakavasta uhasta (ks. analogisesti tuomio 31.1.2006, komissio v. Espanja, C-503/03, EU:C:2006:74, 46 kohta; tuomio 19.6.2008, komissio v. Luxemburg, C-319/06, EU:C:2008:350, 50 kohta ja tuomio 17.11.2011, Aladzhov, C-434/10, EU:C:2011:750, 35 kohta).
- 59 Käsiteltävässä asiassa on todettava – kuten julkisasiamies on tehnyt ratkaisuehdotuksensa 88 kohdassa –, että pyrotekniset tuotteet ovat tuotteita, joihin liittyy luonnostaan vaaroja ja jotka voivat vaarantaa henkilöiden turvallisuuden etenkin, jos ne sisältävät yli 1 kg pyroteknistä seosta. Julkisasiamies totesi myös aivan oikein, että nämä tuotteet voivat luonnostaan ja tietyissä käyttöolosuhteissa häiritä yleistä järjestystä.
- 60 Näin ollen edellytys siitä, että yli 1 kg pyroteknistä seosta sisältäviä pyroteknisiä tuotteita saadaan myydä vain yksityishenkilöille, jotka ovat saaneet siihen luvan, on omiaan estämään yleisen järjestyksen tai turvallisuuden horjuttamisen, koska tämän kansallisen säännösten perusteella voidaan valvoa ja tarvittaessa rajoittaa henkilön hallussa olevan pyroteknisen seoksen määrää. Kyseinen kansallinen säännöstö on täten omiaan suojelemaan yleistä järjestystä ja turvallisuutta.
- 61 Toiseksi kysymyksestä, ylitetäänkö kansallisella säännöstöllä se, mikä on tarpeen sillä tavoiteltujen tavoitteiden suojelemiseksi, on palautettava mieleen, että direktiivin 2007/23 6 artiklan 2 kohdassa annetaan jäsenvaltioille merkittävästi harkintavaltaa niiden toimenpiteiden osalta, joita ne voivat toteuttaa yleisen järjestyksen, turvallisuuden tai ympäristönsuojelun takaamiseksi. Näihin toimenpiteisiin, jotka voivat koskea sekä tiettyjen pyroteknisten tuotteiden hallussapitoa, käyttöä että myyntiä, voi kuulua sekä kieltoja että rajoituksia.
- 62 Käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta käy ilmi, että pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa säännöstössä ei aseteta ehdotonta kieltoa pyroteknisten tuotteiden myynnille vaan siinä ainoastaan asetetaan edellytys, jonka mukaan kuluttajalla on oltava ennakkolupa silloin, kun hän ostaa ilotulitusvälineitä ja merkinantoraketteja, jotka sisältävät yli 1 kg pyroteknistä seosta.
- 63 Tästä seuraa, että kyseisellä kansallisella säännöstöllä rajoitetaan tiettyjen pyroteknisten tuotteiden myyntiä kuluttajalle.
- 64 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 97 kohdassa, vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä, kuten tietyn grammamäärän pyroteknistä seosta sisältävien tuotteiden ostojen rekisteröinnillä, ei näytetä suojeltavan yhtä tehokkaasti niitä perustavanlaatuisia intressejä, joihin Belgian hallitus on vedonnut. Tällaisella rekisteröinnillä on toki mahdollista määrittää kuluttajan ostaman pyroteknisen seoksen määrä, mutta sen avulla ei voida vaikuttaa ostettavissa olevaan määrään eikä näin ollen torjua yhtä tehokkaasti kyseisten perustavanlaatuisten intressien vahingoittamista. Pääasiassa kyseessä olevalla kansallisella säännöstöllä ei näin ollen näytetä ylitettävän sitä, mikä on tarpeen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden suojelemiseksi.
- 65 Kaikkien edellä olevien seikkojen perusteella kolmanteen kysymykseen on vastattava, että pyroteknisten tuotteiden vapaan liikkuvuuden periaatetta, sellaisena kuin siitä säädetään erityisesti direktiivin 2007/23 6 artiklan 2 kohdassa, on tulkittava siten, ettei se ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jossa kuluttajia kielletään pitämästä hallussaan ja käyttämästä sekä kielletään myymästä kuluttajille ilotulitusvälineitä, joihin sisältyy yli 1 kg pyroteknistä seosta, jos tämä säännöstö on omiaan takaamaan yleisen järjestyksen ja turvallisuuden eikä sillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden perustavanlaatuisten intressien suojelemiseksi, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava.

Toinen kysymys

- 66 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee toisella kysymyksellään, onko pyroteknisten tuotteiden vapaan liikkuvuuden periaatetta, sellaisena kuin siitä säädetään direktiivin 2007/23 6 artiklan 1 kohdassa, luettuna tarvittaessa yhdessä direktiivin 2006/123 10 artiklan kanssa, tulkittava siten, että se on esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jossa direktiivin 2007/23 mukaisten vähittäismyyntiin tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden varastoimista varten vaaditaan, että siihen on saatu kaksi lupaa eli sekä liittovaltion viranomaisten myöntämä räjähdysainelupa että hallintoalueen viranomaisten myöntämä ympäristölupa, vaikka molemmilla lupajärjestelmillä pyritään samaan tavoitteeseen, joka on tässä tapauksessa turvallisuusriskien torjuminen, ja ensimmäisessä näistä kahdesta lupajärjestelmästä säädetään ilotulitusvälineiden säilyttämistä koskevasta erittäin pienestä enimmäismäärästä.
- 67 Hyödyllisen vastauksen antamiseksi ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle on täsmennettävä ensinnäkin, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen säännöstö ei kuulu direktiivin 2007/23 aineelliseen soveltamisalaan.
- 68 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 47 kohdassa, direktiivin 2007/23 johdanto-osan neljännessä perustelukappaleesta ja sen 14 artiklan 1 kohdasta ilmenee nimittäin, että varastointi kuuluu kyseisen direktiivin soveltamisalaan vain siltä osin, että kyseisten pyroteknisten tuotteiden varastointiolosuhteet eivät saa vaarantaa pyroteknisten tuotteiden vaatimustenmukaisuutta niiden olennaisten turvallisuusvaatimusten suhteen, joista kyseisessä direktiivissä säädetään.
- 69 Pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen säännöstö, jossa direktiivin 2007/23 mukaisten vähittäismyyntiin tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden varastoimista varten vaaditaan, että siihen on saatu kaksi lupaa, ei kuitenkaan vaikuta näiden tuotteiden vaatimuksenmukaisuuteen edellä mainittujen vaatimusten suhteen.
- 70 Toiseksi on ratkaistava, kuuluuko pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen säännöstö direktiivin 2006/123 aineelliseen soveltamisalaan.
- 71 Tästä on palautettava mieleen, että direktiiviä 2006/123 sovelletaan sen 2 artiklan 1 kohdan mukaan sellaisten palveluntarjoajien tuottamiin palveluihin, jotka ovat sijoittautuneet johonkin jäsenvaltioon, lukuun ottamatta direktiivin 2 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja toimia ja asioita.
- 72 Käsiteltävässä asiassa on selvää, että pääasiassa kyseessä oleva säännöstö ei koske direktiivin 2006/123 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua toimea eikä se kuulu verotusta koskeviin asioihin.
- 73 Kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 alakohdan mukaisesti ”palvelulla” tarkoitetaan itsenäisenä ammatinharjoittajana suoritettavaa SEUT 57 artiklassa tarkoitettua taloudellista toimintaa, josta yleensä saadaan korvaus. Lisäksi kyseisen direktiivin johdanto-osan 76 perustelukappaleessa todetaan, että palvelujen tarjoamisen vapautta koskevaan säännökseen perustuvia kiellettyjä rajoituksia ovat vaatimukset, joita sovelletaan palvelutoiminnan aloittamiseen tai harjoittamiseen, ei siis tavariin sinänsä.
- 74 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 49 kohdassa, näin ollen on niin että, vaikka kansallinen säännöstö koskee muodollisesti pyroteknisten tuotteiden varastointia eikä näiden tuotteiden vähittäismyyntiin liittyvän toiminnan aloittamista tai harjoittamista, myytäviksi tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden varastointi on pääasiassa kyseessä olevan kaltaisille ”vähittäismyyjille” vähittäiskaupan harjoittamisen välttämätön edellytys.

- 75 Kuten julkisasiamies on esittänyt ratkaisuehdotuksensa 50 kohdassa, kansallisessa säännöstössä viitataan ensinnäkin ”vähittäismyyjiin” ja näin ollen varastointiin myyntiä varten. Toisaalta se, että ilotulitusvälineitä, joiden sisältämä pyrotekninen seos ylittää tietyn määrän, saadaan pitää vähittäismyyntiin liittyvän toiminnan yhteydessä hallussa ainoastaan, jos siihen on lupa, vaikuttaa varmasti sekä tämän toiminnan aloittamiseen että sen harjoittamiseen.
- 76 Unionin tuomioistuimella on jo todennut, että tuotteiden vähittäismyyntiin liittyvä toiminta on direktiivin 2006/123 4 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettu ”palvelu” (ks. vastaavasti tuomio 30.1.2018, X ja Visser, C-360/15 ja C-31/16, EU:C:2018:44, 91 ja 97 kohta).
- 77 Tällaisessa tilanteessa on katsottava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kansallinen säännöstö, jossa vähittäismyyntiin tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden varastoimista varten vaaditaan, että siihen on saatu kaksi lupaa, kuuluu direktiivin 2006/123 soveltamisalaan.
- 78 Ennakkoratkaisua pyytäneellä tuomioistuimella pääasian osalta olevista sitä koskevista epäilyksistä, onko edellä mainittu säännöstö direktiivin 2006/123 10 artiklan mukainen siltä osin kuin siinä vaaditaan tällaisten kahden luvan saamista direktiivin 2007/23 mukaisten vähittäismyyntiin tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden varastoimista varten, on yhtäältä todettava – kuten julkisasiamies on tehnyt ratkaisuehdotuksensa 59 kohdassa –, että asetettu velvollisuus, jonka mukaan henkilöllä on oltava sekä liittovaltion viranomaisten että hallintoalueen viranomaisten myöntämä lupa, ei voi sellaisenaan olla syy säännösten yhteensopimattomuudelle direktiivin 2006/123 kanssa, koska kyseisen direktiivin 10 artiklan 7 kohdan mukaan kyseisellä artiklalla ei puututa ”tällaisia lupia myöntävien jäsenvaltion paikallisten tai alueellisten viranomaisten väliseen toimivallanjakoon”.
- 79 Toisaalta on ratkaistava, vastaavatko näiden kahden lupajärjestelmän luvan myöntämisehdot niitä erityisiä veloitteita, joista on säädetty direktiivin 2006/123 10 artiklan 2 kohdassa.
- 80 Kyseisen säännöksen mukaan luvan myöntämisehtojen on oltava syrjimättömiä, perusteltuja yleisen edun mukaisin pakottavin syin ja oikeassa suhteessa kyseiseen tavoitteeseen, mikä edellyttää, että niillä on voitava taata tämän tavoitteen saavuttaminen eikä niillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen tavoitteen saavuttamiseksi (ks. vastaavasti tuomio 1.10.2015, Trijber ja Harmsen, C-340/14 ja C-341/14, EU:C:2015:641, 70 kohta). Lisäksi tässä säännöksessä vaaditaan, että luvan myöntämisehtojen on oltava selviä ja yksiselitteisiä, objektiivisia, avoimia ja saatavilla sekä yleisesti ennalta tiedossa.
- 81 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisen tuomioistuimen, jonka yksinomaiseen toimivaltaan kyseisessä tuomioistuimessa vireillä olevan asian tosiseikkojen arviointi kuuluu, on viime kädessä päätettävä siitä, täyttääkö tämä toimenpide tämän tuomion 80 kohdassa mainitut vaatimukset. Unionin tuomioistuin, jonka tehtävänä on antaa ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle hyödyllinen vastaus, on kuitenkin toimivaltainen antamaan pääasian asiakirja-aineistoon sekä unionin tuomioistuimelle esitettyihin kirjallisiin ja suullisiin huomautuksiin perustuvia ohjeita, joiden avulla kyseinen tuomioistuin voi ratkaista asian (ks. tuomio 1.10.2015, Trijber ja Harmsen, C-340/14 ja C-341/14, EU:C:2015:641, 55 kohta; tuomio 15.10.2015, Grupo Itevelesa ym., C-168/14, EU:C:2015:685, 77 kohta ja tuomio 30.1.2018, X ja Visser, C-360/15 ja C-31/16, EU:C:2018:44, 56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 82 Käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen käytettävissä olevista tiedoista käy ilmi, että kyseisen kahden lupajärjestelmän mukaiset luvan myöntämisehdot ovat perusteltavissa yleisen edun mukaisilla pakottavilla syillä, eli yleisen turvallisuuden ja kansanterveyden suojelulla liittovaltion viranomaisten myöntämän räjähdyksineluvan osalta ja ympäristönsuojelulla hallintoalueen viranomaisten myöntämän luvan osalta.
- 83 Kuten Belgian hallitus totesi istunnossa, toinen kysymys perustuu siis virheelliseen olettamukseen siltä osin kuin siinä mainitaan, että pääasiassa kyseessä olevilla kahdella lupajärjestelmällä olisi sama tavoite.

- 84 Toiseksi on kiistatonta, että näiden lupajärjestelmien mukaiset luvan myöntämisehdot ovat yleisesti ennalta tiedossa ja täten avoimia ja saatavilla, koska liittovaltion ja hallintoalueiden lainsäädännöt julkaistaan.
- 85 Kolmanneksi ei voida pätevästi väittää, etteivät nämä ehdot täyttäisi direktiivin 2006/123 10 artiklan 2 kohdan d alakohdassa olevaa selvyyttä ja yksiselitteisyyttä koskevaa kriteeriä siitä syystä, että nämä kaksi lupajärjestelmää ovat päällekkäisiä. Ensinnäkin tällä kriteerillä viitataan tarpeeseen tehdä lupaehdot helposti ymmärrettäviksi kaikille siten, että ehtojen sanamuodoissa vältetään kaikkea moniselitteisyyttä. Toiseksi, kuten tämän tuomion 82 kohdassa on jo todettu, näiden kahden lupajärjestelmän tarkoituksena on suojella erilaisia yleisiä etuja. Belgian hallitus lausui istunnossa lisäksi, että kunkin luvan saamista varten on täytettävä erilaiset ja täsmällisesti määritellyt ehdot.
- 86 Ellei siitä tarkistuksesta, joka ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tehtävä, muuta johdu, pääasiassa kyseessä olevien lupajärjestelmien mukaiset luvan myöntämisehdot näyttävät näin ollen selviltä ja yksiselitteisiltä.
- 87 Neljänneksi unionin tuomioistuimelle jätetyn asiakirja-aineiston perusteella ei voida arvioida, ovatko pääasiassa kyseessä olevien lupajärjestelmien mukaiset luvan myöntämisehdot syrjimättömiä, oikeasuhteisia ja objektiivisia. Tämän tarkistaminen kuuluu ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava asetettujen ehtojen oikeasuhteisuuden valvonnassa erityisesti, onko liittovaltion lupajärjestelmässä määrätty 50 kilon pyroteknisen seoksen enimmäismäärä määrän puolesta omiaan takaamaan tavoitellun tavoitteen toteutumisen ja että sillä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.
- 88 Kaikkien edellä olevien seikkojen perusteella toiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2006/123 10 artiklaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jossa direktiivin 2007/23 mukaisten vähittäismyyntiin tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden varastoimista varten vaaditaan, että siihen on saatu kaksi lupaa eli liittovaltion viranomaisten myöntämä räjähdysainelupa ja hallintoalueen viranomaisten myöntämä ympäristölupa, jos kaikki tämän direktiivin 10 artiklan 2 kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava.

Ensimmäinen kysymys

- 89 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään, joka on tutkittava viimeisenä, ovatko rikkomukset, joista pääasian vastaajia syytetään, direktiivin 2013/29 45 artiklassa tarkoitettuja ”vakavia rikkomistapauksia” siten, että niistä voidaan määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia.
- 90 Unionin tuomioistuimelle jätetystä asiakirja-aineistosta käy ilmi, että teot, joista pääasian vastaajia syytetään, tapahtuivat 22.11.2010 ja 27.1.2013 välisenä aikana. Koska ne tehtiin ennen direktiivin 2013/29 antamista ja voimaantuloa, tätä direktiiviä ei voida soveltaa ajallisesti pääasiaan. Teot kuuluvat tämän takia direktiivin 2007/23 soveltamisalaan.
- 91 Lisäksi ensimmäisessä kysymyksessä tarkoitetuista rikkomuksista kaksi koskee sellaisten lupien rikkomista, jotka on myönnetty Belgian säännöstön, jossa edellytetään kahta lupaa pyroteknisten tuotteiden myyntiä varten suoritettavan varastoinnin osalta, nojalla. Kuten tämän tuomion 67 ja 77 kohdassa on todettu, tämä säännöstö ei näin ollen kuulu direktiivin 2007/23 vaan direktiivin 2006/123 aineelliseen soveltamisalaan.

- 92 Käsiteltävässä asiassa ainoa rangaistavaksi säädetty rikkomus, jossa on kyse yli 1 kg pyroteknistä seosta sisältävien pyroteknisten tuotteiden myynnistä kuluttajille, joilla ei ole siihen vaadittavaa lupaa, on annettu direktiivin 2007/23 sekä aineelliseen että ajalliseen soveltamisalaan kuuluvien kansallisten säännösten perusteella.
- 93 On kuitenkin palautettava mieleen, että vaikka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on muodollisesti rajoittanut kysymyksensä koskemaan direktiivin 2013/29 45 artiklan tulkintaa, tämä ei estä unionin tuomioistuinta esittämästä kyseiselle tuomioistuimelle kaikkia unionin oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä kansallisen tuomioistuimen arvioidessa käsiteltävänä olevaa asiaa, riippumatta siitä, onko kansallinen tuomioistuin kysymystään esittäessään viitannut niihin (ks. analogisesti tuomio 28.2.2018, MA.T.I. SUD ja Duemme SGR, C-523/16 ja C-536/16, EU:C:2018:122, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 94 Tällaisessa tilanteessa ensimmäinen kysymys on ymmärrettävä siten, että sillä pyritään selvittämään yhtäältä, onko direktiivin 2007/23 20 artiklaa tulkittava siten, että jäsenvaltiot voivat sen perusteella määrätä rikosoikeudellisia seuraamuksia, ja toisaalta, onko direktiiviä 2006/123 tulkittava siten, että jäsenvaltiot voivat sen perusteella säätää rikosoikeudellisista seuraamuksista tapauksissa, joissa on rikottu pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kansallista säännöstöä, jossa direktiivin 2007/23 mukaisten vähittäismyyntiin tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden varastoimista varten vaaditaan, että siihen on saatu kaksi lupaa.
- 95 Ensinnäkin direktiivin 2007/23 20 artiklan tulkinnasta on palautettava mieleen, että tällä artiklalla ei määritetä teon rangaistavuutta eikä sovellettavia seuraamuksia vaan siinä pelkästään todetaan, että jäsenvaltioiden on säädettävä tällaisista seuraamuksista.
- 96 Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 37 kohdassa, on katsottava, että koska mainitussa artiklassa ei täsmennetä, minkälaisista seuraamuksista jäsenvaltiot voivat säätää, vaan siinä säädetään, että seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, tämän artiklan sanamuodosta ilmenee, että jäsenvaltiot säilyttävät oikeuden päättää sovellettavien seuraamusten luonteesta ja ne voivat näin ollen säätää rikosoikeudellisista seuraamuksista direktiivin 2007/23 mukaisesti annettujen kansallisten säännösten rikkomisesta edellyttäen, että nämä seuraamukset ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
- 97 Tästä seuraa yhtäältä, että rikosoikeudellisia seuraamuksia voidaan tuomita direktiivin 2007/23 soveltamisalaan kuuluvien kansallisten säännösten rikkomisesta. Kuten tämän tuomion 91 ja 92 kohdassa on todettu, ainoastaan kansallisessa säännöstössä säädetyn kaltainen pyroteknisten tuotteiden myynnin rangaistavaksi säätäminen kuuluu direktiivin 2007/23 aineelliseen ja ajalliseen soveltamisalaan, koska kahta lupaa edellyttävässä järjestelmässä säädetyn kaltaista näiden tuotteiden myyntiä varten suoritettavan varastoinnin rangaistavaksi säätämistä säännellään direktiivissä 2006/123.
- 98 Tästä seuraa toisaalta, että vaikka direktiivin 2007/23 20 artiklassa, toisin kuin direktiivin 2013/29 45 artiklassa, ei säädetä nimenomaisesti, että jäsenvaltiot voivat säätää rikosoikeudellisista seuraamuksista vakavissa rikkomistapauksissa, tässä säännöksessä ei suljeta pois tällaista mahdollisuutta. Näin ollen kyseistä 45 artiklaa ei voida pitää lievempänä lakina (*lex mitior*).
- 99 On palautettava mieleen, että kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on myös varmistaa, että sovellettavat seuraamukset ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Kansallisen tuomioistuimen on otettava näiden seuraamusten oikeasuhteisuuden arvioinnissa huomioon rikkomuksen vakavuus (ks. analogisesti tuomio 9.2.2012, Urbán, C-210/10, EU:C:2012:64, 41 ja 44 kohta).
- 100 Toiseksi direktiivin 2006/123 tulkinnasta on todettava, että tämän direktiivin 1 artiklan 5 kohdan mukaan direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden rikoslainsäädäntöön, ellei tämä lainsäädäntö johda direktiivissä vahvistettujen sääntöjen kiertämiseen.

- 101 Näin ollen jäsenvaltiot voivat säätää rikosoikeudellisista seuraamuksista tapauksissa, joissa on rikottu pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kansallista säännöstöä, jossa direktiivin 2007/23 mukaisten vähittäismyyntiin tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden varastoimista varten vaaditaan, että siihen on saatu kaksi lupaa, edellyttäen, että kansallinen rikoslainsäädäntö ei johda direktiivissä 2006/123 vahvistettujen sääntöjen kiertämiseen.
- 102 Kaikkien edellä olevien seikkojen perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 2007/23 20 artiklaa ja direktiivin 2006/123 1 artiklan 5 kohtaa on tulkittava siten, että jäsenvaltiot voivat säätää rikosoikeudellisista seuraamuksista edellyttäen, että direktiivin 2007/23 osalta nämä seuraamukset ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia ja direktiivin 2006/123 osalta kansallinen rikoslainsäädäntö ei johda tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen kiertämiseen.

Oikeudenkäyntikulut

- 103 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Pyroteknisten tuotteiden vapaan liikkuvuuden periaatetta, sellaisena kuin siitä säädetään erityisesti pyroteknisten tuotteiden markkinoille saattamisesta 23.5.2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/23/EY 6 artiklan 2 kohdassa, on tulkittava siten, ettei se ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jossa kuluttajia kielletään pitämästä hallussaan ja käyttämästä sekä kielletään myymästä kuluttajille ilotulitusvälineitä, joihin sisältyy yli 1 kg pyroteknistä seosta, jos tämä säännöstö on omiaan takaamaan yleisen järjestyksen ja turvallisuuden eikä sillä ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden perustavanlaatuisen intressien suojelemiseksi, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava.**
- 2) **Palveluista sisämarkkinoilla 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/123/EY 10 artiklaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä pääasiassa kyseessä olevan kaltaiselle kansalliselle säännöstölle, jossa direktiivin 2007/23 mukaisten vähittäismyyntiin tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden varastoimista varten vaaditaan, että siihen on saatu kaksi lupaa eli liittovaltion viranomaisten myöntämä räjähdysainelupa ja hallintoalueen viranomaisten myöntämä ympäristölupa, jos kaikki tämän direktiivin 10 artiklan 2 kohdassa mainitut edellytykset täyttyvät, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava.**
- 3) **Direktiivin 2007/23 20 artiklaa ja direktiivin 2006/123 1 artiklan 5 kohtaa on tulkittava siten, että jäsenvaltiot voivat säätää rikosoikeudellisista seuraamuksista edellyttäen, että direktiivin 2007/23 osalta nämä seuraamukset ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia ja direktiivin 2006/123 osalta kansallinen rikoslainsäädäntö ei johda tässä direktiivissä vahvistettujen sääntöjen kiertämiseen.**

Allekirjoitukset